

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
Hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fritz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
Hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők
Telefon-szám 21

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 K.
Félévre — — — — — 12 K.
Negyedévre — — — — 6 K.
Egy hóra — — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 167. szám.

Kedd, júlus 25.

Tisza István beszéde.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, júl. 25.

Az ellenzék részéről sivár komédiává súlyosított véderővitában néha-néha szóhoz juthatnak a komoly érvek, amelyekkel egyedül volna szabad harcolni s amelyeknek egyedül volna hasznuk az országra nézve.

A legujabb komoly szó, amely elhangozhatott — milyen szomorú jellemzése a jelenlegi parlamenti viszonyoknak, hogy: „elhangozhatott” — Tisza István gróf tegnapi beszéde.

Ez a beszéd egy frissítő, éltető oázis a parlamenti Szaharában s meg kell állania mellette, mert pihenést és új erőt nyújt a küzdelemben azoknak, akik az országot ki akarják vezetni a hosszú idők óta ólomsúlyként ránk nehezedő katonai kérdések utvesztőjéből.

Tisza István gróf beszédének a bevezetése, s ez természetes, az obstrukció ellen irányult. De egészen más volt ez, mint a mit az ellenzék a harcos Tisza Istvántól várt. Nem fenyegetés, nem dühös ostorcsapások, hanem nyugalom, logika és szubordináció. Mind olyan csipés, mely a tulajdonon jobban fáj a bunkózásnál. A nemzet tudta, hogy az új rendszer meghozza a véderőreformot. Eldöntött kérdés volt, hogy ez jön. Csak az a kérdés volt eldöntetlen: nemzeti vívmányokkal jön-e, amint azt a kérdést is eldöntötte, sőt a választás szövegeztetésével megvalósításával, a mint az új rendszer hirdette. A nemzet ezt

a kérdést is eldöntötte, sőt a választás során megbuktatván azokat, akik obstrukciót hirdettek, eldöntötte azt a kérdést is, legyen-e vagy ne legyen obstrukció. Az obstrukcióról Tisza István beszédében többé nem volt szó. A megvetés néma maradt.

A véderőreform indokolása következett. Kell-e, szükséges-e a fejlesztés? Es az érvek özönével, a történelem és a politikai konstelláció tanúságával bizonyította be Tisza István gróf, hogy Magyarország rászorult a nagy hatalmi állásra, hogy ezt csak kellő haderő fentartásával érheti el és hogy az nem is exentív, hanem csak intenzív fejlesztés, melyet a Ház előtt fekvő javaslatok lehetővé tesznek, a minimuma annak, amire békénk és nemzeti presztizsünk megóvása végett elengedhetetlenül szükségünk van. Mint példa szerepelt az annexió s az ezt követő krízis, mint kiegészítő példa a mai külpolitikai helyzet, melyet az ellenzéki szónokok sem tüntettek fel éppen rózsás színben. Az annexió emléke pedig alkalmat adott az első vágásra, mely Tisza kezétől tegnap Andrassy Gyula grófot érte. Azt mondta Andrassy, ha hadseregünk tényleg harc képtelen, akkor vád alá kellene helyezni közös minisztereinket, miért idézték fel harc képtelen sereggel azt a veszedelmet? Ha ez könnyelműség volt, mondja erre Tisza István, miért vádol vele Andrassy másokat? Hát nem volt akkor magyar kormány? És ha hadseregünk erős lett volna s ezt Európa tudta volna, értek volna bennünket akkor is olyan kellemtelenségek, mint amelyeket elviseltünk?

A beszéd következő része a junktimpolitika ellen irányult s ennek igen hatásos kifejtése után érkezett el Tisza István gróf beszédének legfőbb részéhez, a koalíció és a mai többség katonai programjának összehasonlításához. A program végcélja — jelentette ki — ugyanaz. Mindannyian egyet akarunk. Harmóniát a király és a nemzet közt katonai téren. És a magyar nemzeti szempontoknak a hadsereg szervezetében és szellemében való érvényesülését. Hogyan akarta ezt elérni a koalíció? Elmondta Andrassy Gyula gróf. Ő ajánlott kompromissumot a királynak. A századnyelv volt ennek a kompromissumnak alapja. És ezt a föltételt elfogadta, magáévá tette a függetlenségi pártnak Kossuth vezetése alatt álló része, míg a másik rész, a Justh-párt kijelentette, hogy neki nem kell semmiféle katonai vívmány, neki csak bank kell, a katonai kérdés rendezését pedig átengedi a jövő nemzedéknek. Maga az a századnyelv se egyéb, mint a katonai jelentkezés bevezető szavainak, a „melde gehorsamst” vagy a „bitte gehorsamst”-nak lefordítása, mert hiszen magát a kérelmet vagy jelentést a magyar vagy magyarul tudó katona ugyis, most is már magyarul adja elő. Ezért nem érdemes a nemzet és a király közt konfliktust felidézni. De maga Andrassy sem gondolt arra, hogy vívmánya miatt konfliktust csináljon. Ő ugyan azt mondja most, hogy e megoldás nélkül semmiféle új helyzetet nem helyesel és nem helyeselt. De Tisza István anélkül, hogy bizalmas beszélgetések tartalmát föltárná, rá-

„TORONTÁL” tárcája.

Házaló vőlegény.

Béliard így szólott magában: „Harminc éves koromban meg fogok nőszülni”. Legényember sorban élt addig az ideig; élte világát szeretőket tartott, elhagyta őket, vagy azok adtak ki ő rajta és amint harminc éves lett, Béliard ép úgy nem volt nős, akár csak én magam.

De ura volt a szavának. Azt mondta, hogy megnősül, hát meg is nősült. Özvegy asszonyt, fiatal özvegyet akart — huszonhat éveset legfőkébb, gyermektelent — mert hát az özvegy asszonyok . . . Elvégre megvoltak az eszméi ebben a dologban, melyeket nem igen könnyű így újságban kifejezni . . .

Legényembereknek írom ezt a történetet, akik ráuntak a nőtlen életre. Házassági recept ez, mely felér bármely mássikkal.

Az nap, hogy a naptárja eszébe jutatta, hogy harminc esztendő, Béliard magára öltötte legujabb ruháját, világos keztyűt húzott s a Saint-Honoré városrészbe vitette magát (a Royale-utca tájára). Itt szemügyre vette a házakat. A komoly polgári külsőjűekbe aztán sorra belátogatott, eme szavakat intézte:

— Nem lakik itt egy nagyon fiatal urinő, ki elvesztette a férjét két évvel legfeljebb ezelőtt és akit Perrinek, Perronnak vagy Pieronnak hívnak . . . nem tudom már pontosan a nevét?

Végig kérdezgetett ily módon egy se-reg házamestert minden siker nélkül, míg

végre egy értelmes emberre bukkant, ki ezt mondta neki:

— De igen uram, de igen. Itt lakik Dufourné asszony . . . a harmadik emeleten, balra az első ajtó.

Béliard jó borralalót nyomott az ember markába a szellemessége mián és rohant fel Dufourné asszonyhoz. Beküldte neki a névjegyét azzal az üzenettel, hogy roppant fontos ügyben kér meghallgatást. Fogadták őt és bevezették egy pompás kis szalonba.

A butorzat jó izlésre vallott, a cselédség stílusos volt: a kaland jól rajzolódott.

Egy ajtó nyílt meg, egy ajtószőnyeg húzódott félre és Béliard a legimádásra méltóbb kis szőke asszonykát látta maga előtt, aminő csak elképzelhető. Űde rózsás arca, csókos szája, bámulatos fogai s a legszelidebb kifejezésű szemei voltak. Béliard olyan boldog volt láttára, hogy örült kedve támadt karjaiba kapni össze-vissza csókolni őt. De túrtöztette magát.

— Mit kíván, uram? kérdezte tőle Dufourné.

— Asszonyom, felelte Béliard, a dolog sokkal nehezebben mondható el, semmint képzeltem. Bizonyos időbe kerül.

— Tessék helyet foglalni, uram és lásuk, miről van szó.

Dufourné rögtön felismerte, hogy nem holmi házalóval van dolga.

— Asszonyom, kezdte a fiatal ember, én harminc éves vagyok, árva s a nevem Béliard. A szüleim 25000 frank évjáradékot hagytak rám. Nem csinállok semmit és semmivel nem növeltem, semmivel nem csonkítottam meg a jövedelmemet. Sem jól sem

rosszul nem viseltem magamat. Láthatja, hogy nem vagyok sem rut sem szép fiú. Az egészségem jó és a természetem szintén. Feltettem magamban, hogy harminc éves koromban nőül veszek egy özvegyet. Nem volt egy sem a kezem ügyében. Kerestem egyet: megtaláltam magácskát és ennél maradok. Hajlandó-e megtisztelni a kezével?

Dufourné nevetésre fogta a dolgot.
— Nagyon eredeti gondolat öntől. Ön komoly embernek látszik eljárásának minden fantasztikus volta dacára is. Különben mi nők csak kedvesek lehetünk olyan ember irányában, ki házasságot kínál nekünk és ha visszautasítjuk őt, ezt bizonyos formák közt kell tennünk.

— És miért utasítana engemet vissza?

— Még nem tudom, hogy mit teszek; de mielőtt tovább mennék, társalgásuk pozitív menete megengedi, hogy egész őszintén beszéljek önrel. Annyi a kockázat minden házasságban, hogy én nem akarok kitéve lenni semmi meglepetésnek. Nem adnám beleegyezésemet ilyen fontos dologba anélkül, hogy végtelenül óvatossá ne lennék.

— Legyen, asszonyom, kérdezzen ki, mint ahogy viszont én is ki fogom magát kérdezni.

— Én gazdagabb vagyok, mint ön, az én jövedelmem körülbelül negyvenezer frank. Átadom önnek az ügyvédem lakcímet, ki részletesen el fogja önnek mondani, hogy mim van.

— És én átadom magának a bankárom lakcímet, hogy ugyanezt tegye.

— Épen ezt akartam öntől kérni . . . És most térjünk át egy rendkívül fontos

mutat arra a köztudomású tényre, hogy Andrassy, mikor Héderváry lett miniszterelnök, kijelentette, hogy talán a választójogi felfogása, talán más körülmények miatt, nem megy vele, azonban Tiszával menne. „Nos, hát, a miniszterelnök katonai programja és az enyém annyira azonosak, — jelenti ki Tisza — hogy Andrassy, ha velem jött volna, katonai politikája miatt Héderváryval is mehetett volna”. Amivel be van bizonyítva, 1. hogy a koalíció katonai programja csak a századnyelvel volt gazdagabb, mint a munkapárté, 2. hogy a koalíció egy részének ez a többlet se kellett már kezdetől fogva sem és hogy 3. a másik rész is kész volt ezt a programot elejteni, ha magának tetsző miniszterelnököt kap.

És mi már most ezzel szemben a kormány és a munkapárt katonai programja? Illetve melyik az a mód, amelyen ez a rendszer Tisza szerint elérhetőnek véli a király és a nemzet harmóniáját s az összes sereg kiegészítő részét képező magyar hadsereg nyelvének, jelvényeinek és szellemének megmagyarosodását? Ezt is kifejtette Tisza István gróf. A módszer nem az, hogy két évi szolgálatra nem adunk ujoncot, de háromra adunk. Nem is az, hogy védtelenül hagyjuk határainkat. Az sem, hogy kiképzetlen póttartalékosokat küldünk a háboruba ágyutölteléknek. Mindezekkel nem lesz seregünk magyarrabb. Hanem a módszer az, hogy megadjuk a hadseregnek, amire szüksége van. Megoldjuk a kilences bizottsági program alapján a jelvénykérdést, még pedig „hamarabb oldjuk meg junktim nélkül, mint önök junktimmal!” Elegendő magyar tisztet képezünk ki és bevárjuk, amíg ezeknek nyelve és szelleme magyarrá teszi a hadsereg nyelvét és szellemét. Minden gyűlölködést, minden mérges elemet kigyomláunk ennek a kérdésnek mezejéről. Bizunk és bizalmat keltünk. Helyreállítjuk a harmóniát és azután élvezzük annak gyümölcsseit, nemhogy időelőtti mesterséges érleléssel a diszharmóniát növeljük. Ez az ut-

dolgra... Voltak önnek komoly viszonyai? — a szeszélyeseket tudni sem akarom.

— Igen, asszonyom.
— És hány?
— Kettő.
— Véglegesen szakított az utolsóval?
— Véglegesen.
— Ezt szeretem... Különböző tárgyakban másrészt fogom magamat tájékoztatni.

Dufourné elhallgatott egy pillanatra s tetőtől talpig végigmérte a fiatal embert.
— Most pedig, mondta, gyónja meg nekem a tiszta igazságot s magyarázza meg nekem az eljárásának az okát.

— Ez a legegyszerűbb dolog a világon, felelte Béliard. Akik valamely árucikket el akarnak adni, ajtóról-ajtóra járnak. „Friss tejet! kosarat, gyümölcsöt!” kiáltozzák a házalók. Én egyszerűen ezt kiáltom: „Ki akar szívet, szívet, ki akar?”

— És mert Dufourné mosolygott, Béliard kedélyesen folytatta:
— Jegyezze meg asszonyom, hogy van a világon nagyon sok férfi, ki nem nősül a bálóktól, családi estélyektől való iszonyatból. Itt minden megváltozik. Én magam jelentkezem. Kifejtem nézeteimet a házasságról, megadom a kellő felvilágosításokat pénzügyi viszonyaimról, ami utólagosan ellenőrizhető. Így nem vádolhatnak aztán, hogy rászédtem valakit.

— Igaza van, szakította félbe a kis özvegy. Az eljárás kissé brutális, de meg van neki a jó oldala. Megfontolom a dolgot és minden lehető felvilágosítást megszerzek önről. Látogasson meg egy hét múlva s tudatni fogom önrel érzelmeimet.

vezet a megoldáshoz, még pedig ahhoz a megoldáshoz, melyet az ellenzék vezérei is mint nemzeti célt jelölnek meg, de amelytől a maguk módszerével csak jobban eltávolodni tudtak.

Ime, ez volt Tisza István gróf tegnapi beszédének gondolatmenete s további fejtegetés helyett ajánljuk minden józan és elfogulatlan magyar embernek, olvassa el ezt a beszédet.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Augusztus 31. A torontái orvos-egylet közgyűlése.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

— **A felsőkereskedelmi és polgári iskola köréből.** Knyaskó Lajos a nagybecskereki felsőkereskedelmi és polgári iskola igazgatója a nyári szünetre elutazott Nagybecskerekre. A szünet alatt az igazgatói teendőket a felsőkereskedelmi iskolában Szabados Géza, a polgári iskolában pedig Török Ferenc tanár végzi.

— **Jegyzőválasztás.** Czebezn a napokban töltötték be az ott megüresedett aljegyzői állást. A választáson, amelyen Sántha tb. főbíró elnökolt, Zsenár Sándor okl. jegyzőt választották meg egyhangulag aljegyzőnek.

— **Eljegyzés.** Gruby Dávid, a Braun Mór és Jakab écskai kereskedő-cég könyvelője eljegyezte LaFleur Gizike urhölgyet Buziásfürdőn.

— **Dupla vagy semmi.** Ez a mondás, amit címül irtunk ide, a hazardjátékosok mondása. Ezuttal ugyan nem valami szerencsejátékkal van összefüggésben, de egészen ráillik a városnak az utóbbi években alkotott egyik szabályrendeletére. A város ugyanis szabályrendeletet alkotott, hogy a Nagybecskerekre jövő cirkuszok, mutatványosok stb., a város közterein elfoglalt helyért négyyszögméterenként bizonyos díjat fizessenek s ne úgy mint eddig, napokon söt heteken át lefoglalják a helyet pottom áron, míg a vállalkozók busás jövedelmet visznek el a városból. Hát ez igen helyes volt. Azonban a gyakorlati életben

Béliard felkelt, megcsókolta a kedves kis szőke asszony kezét és távozott.

A kilencesre tette a kezét:

— Még egy szót, uram, mondta Dufourné. Ha egy hét múlva a válaszom kedvetlen lesz, fog ön valami szomorúságot a miatt érezni?

— Semmit, asszonyom. Azt hiszem, az özvegyek bőségben vannak Párisban, hogy tisztességes szép asszonyokban sem látunk hiányt és én előlrol fogom kezdeni házalásomat.

Ezt mondva nagyon nyugodt hangon, távozott Béliard.

A mult tél egyik csütörtökjén megnősítettük a mi barátunkat. Dufourné maga a szépség volt menyasszonyi ruhájában. Béliard a hetedik égben járt. Mindnyájunkat sorra csókolt a sekrestyében.

De amit épen nem vallott be a feleségének, az volt, hogy minden szilárdsága dacára bájosnak találta a kis asszonykáját mindjárt az első látásra elannyira, hogy kétségbe volt esve, vajjon megkapja-e. Azért is, hogy nyugtalanságát leküzdje, folytatta a házalását még az egész héten át.

Es a nyomorult a nászszakoma alatt félrehívott és így szólt hozzám:

— Ha kísértésbe esnél, hogy az én példamat kövesd, vannak lakcímeim a zsebkönyvemben, oda fogom őket neked adni.

— Barátom, mondtam neki, nem érek magamban elég hideg vért a példád követésére, bár irigylésre méltó embernek tartalak.

Edmond Deschaumes.

csakhamar kiderült, hogy ez a szabályrendelet tullótt a célon s a városnak néha több kárt okoz mint hasznot. A szabályrendeletben ugyanis olyan magas tételek vannak megállapítva bizonyos helyaráknál, hogy magasabb rendű, nagyobb kiadással dolgozó vállalkozás, amelynek a nyújtott kiváló mutatványokért az elsőrendű helyek közönségétől nagyobb belépődíjat kell szedni, lemond arról, hogy Nagybecskerekre jöjjön, mert a helyért naponként fizetendő tetemes összeg esetleg súlyos deficitbe viszi. Egynehányszor már megtörtént ez a dolog s megtörtént most is. Magyarországnak egyik legelsőrendű cirkuszvállalata készült Nagybecskerekre jönni, de a város a szabályrendelet alapján olyan nagy helypénzt követelt a vállalattól, hogy a cirkuszigazgató, bár már erősen hirdette előadásait, lemondott arról, hogy eljőjön hozzánk. Ez ugyan nem ugyan csapás s igazat adhatunk azoknak, akik azt mondják, hogy elvégre ellehetünk cirkusz nélkül is, de viszont igaza lehet a közönség ama részének is, amely azt mondja, hogy hogy jut ő ahhoz, hogy őt valamely tisztes szórakozástól megfosszák. De ezenkívül van még egy szempont, amely elsősorban és különösen helytelené teszi a városnak ebben az ügyben elfoglalt: „Dupla vagy semmi” álláspontját. A város ugyanis károsodik ezzel, mert ha a vállalkozás elmarad Nagybecskerekre, elveszti azt a jövedelmet, amelyet az üres használatlan hely után nyerne, míg ha valamely méltányos egyezséggel lehetővé tenné a vállalatok jövetelét az értéktelen üres helyért értékesíteni s a maga, fájdalom amugy is üres pénztárába némi pénzt csöpögtetne, továbbá a forgalmat növelné, az ideérkezett vállalatok személyzetének ellátása, vásárlása szintén jövedelmet képez, míg az elriasztással mindezt elveszti. A dupla vagy semmi politikája esetleg jó lehet a szerencsejátékban, de városi politikában nem. Azért nagyon ajánlanók, ha ezt a kérdést a város vezetői megvitatnák s módot keresnének arra, hogy a város rideg szabályrendeletével ne károsítsa meg saját magát és a közönséget is.

— **A fürdés áldozata.** Ilyen cím alatt megírtuk, hogy Wagner Ferenc itteni 14 éves borbélyinas vasárnap délután a Rosenfeld-uszoda közelében levő szabad fürdőhelyen fürdés közben a Bégába fult. A vízbefult fiu holttestét tegnap délután fogták ki a vízből s ma délután temették el.

Mint lapunknak Törökbecséről jelentik, Farkas Ignác ottani 20 éves borbélysegéd tegnap délután fürdés közben a Tiszába fult. A szerencsétlen ember holttestét ma délelőtt halászták ki a vízből s holnap temetik el. A szerencsétlen fiatalember tragikus halála a községben élénk részvétet keltett.

— **Bünderítő álom.** Rémes ponyvaregénybe illő módon hullott le a lepel most egy borzalmas gyilkosságról, amely néhány hónappal ezelőtt történt Nagykikindán, de eddig a tetteseknek sikerült a bünt elleplezni.

Két hónappal ezelőtt ugyanis egy töpörödött, 76 éves öreg anyóka, özvegy Vajdics Demeterné eltűnt a városból s magával vitte fiának 250 koronányi pénzét. Vajdics Misa, az öregasszony fia jelentette be az esetet a rendőrségen, a rendőrség keresett, kutatott annak idején, de eredménytelenül. Május 20-án történt az eltűnés, 22-én pedig odakünn a város szélén, a parasztság mind hangosabban kezdte már hirdetni, hogy az öregasszonyt a fia tette el láb alól. Olyan meggyőződéssel beszéltek erről az alvén, annyira tele lett a község hirrel a város, hogy a rendőrség újra kezébe vette az ügyet s megint nyomozott, de ismét eredménytelenül. Most szombaton megjelent a rendőrségen Milyev Nikola, özvegy Vajdicsné valami távoli rokona. Milyev részeg volt, tántorogva mondotta el a következő különös históriát Kajtár Jenő rendőrkapitánynak:

Tegnap éjszaka kiinn aludtam az udvaron. Nehezen tudtam csak elaludni, mert a kutya nagyon ugattak. Mikor mégis elaludtam, kérem, azt álmodtam, hogy egy öregasszony jött elébem s azt mondta, hogy

az öreg Vajdicsné a kukoricásban van el-
ásva. Reggel, mikor kihajtottam a juhokat
a mezőre s mikor a Vajdics Misa földje
mellett haladtam el, bementem a kukori-
cásba, csak úgy tréfából körülnéztem. Egy
kis tisztásra akadtam, ahol a föld föl volt
turva. Ekkor megijedtem már egy kicsit s
a kampós botomat beleszurtam a földbe.
Mikor kihuztam, bűdös szag csapta meg az
orrom s a bot kampóján ruharongyok vol-
tak.

A rendőrségen kétkedve vették a ré-
szeg ember beszédét, de azért egy bizottság
kiszállt a helyszínre. Késő éjfélikor tért
vissza bizottság. Egy zárt ládában behoz-
ták özvegy Vajdics Demeterné hulláját,
mely össze volt vagdalva darabokra. Ott,
ahol a hullát megtalálták, ráakadtak Vaj-
dics Misának a véres gatyájára, ingére és
nadrágjára is. Vajdics Misát s feleségét le-
tartóztatták. Az anyagvilkos tettét be-
vallotta.

— **Halálos horgászás.** Naftali Lajos 11
éves iskolásfiú tegnap délből félóra tájban
a gyár-városi Kém-utca mellett elfolyó Bégában
horgászott. A kisfiú éppen egy legyet akart
fogni, amikor a sikamlós talajon elcsuszott és
beleesett a vízbe. A fiú két pajtása látva a
kis Naftali veszélyes helyzetét, utánaugrott és
a fulladozó gyermeket már majdnem kimen-
tették. Amint azonban vele már a part köze-
lében voltak, Naftali beléjük kapaszkodott,
olyannyira, hogy megmentői élete kezdett ve-
szélyben forogni. Ezek ekkor kénytelenek voltak
öt elengedni, hogy maguk menekülhessenek. A
szerencsétlen Naftali ilyen módon befulladt
a habokba. Holttestét körülbelül félóra múlva
foták ki.

— **Aludtej helyett lugott ivott.** Resica-
bányáról jelentik: Dékány Ferenc első elemi
osztályos tanuló anyja távollétében tegnap be-
ment az éléskamrába és ott kutatott. Egy bög-
rében fehér folyadékot látott, melyről azt hitte,
hogy aludtej. Éhes volt s a bögre tartalmát
egyhőrpintésre mohón kiitta. Azonnal össze-
esett s mire anyja hazatért, már alig volt annyi
ereje, hogy megmondhatta volna, mit ivott. Az
azonnal előhívott orvos már nem tudott segí-
teni s a szegény fucska néhány órai rettenet-
es kínlás után meghalt.

TÁVIRATOK.

Obstrukciós unalom.

Technikázás és egy beszéd.

Budapest, július 25. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A tegnapi pezsgés után,
amit Tisza István gróf beszéde vitt bele az
obstrukciós sivárságba, ma ismét vissza-
zökkent a parlament az időfecsérlő ob-
strukcióba és az unalomba. Az obstruálók
vezérkara betartja ugyan a taktikát, hogy
egy-egy beszéd is elhangozhassék a techni-
kázás mellett, de a beszédek közül természe-
tesen csak kevés van olyan, amely meg-
érdemli az ország figyelmét és komolyan
latba esnék a vitatkozásban. A beszédek
zöme csak az obstrukció kedvéért és nem a
vitatkozásért hangzik el s így természetesen
óriási adag tartalmatlanságot, üressé-
get és unalmat nyújthatnak csak ezek az
obstrukciós beszédek. Kit érdekelhet az or-
szágban például Szabó István uram véle-
ménye, kit győzhet meg és kit taníthat?
Üres frázistömegek csupán ezek a fajtájú
beszédek, amelyek az újságok vezércikkei-
ből készülnek és csak azért mondatnak el,
hogy legyen mivel egy fél ülést a technika-
záson túl agyonütni. Abból az obstrukciós
beszédből, amely ma elhangzott, legfeljebb
az az egy passzus kelthet figyelmet és talál-
hat megzavarásiért a kormánytól, mikor
Szabó István arra kérte beszédében a kor-
mányt, hogy oszlassa fel a Házat és kér-
dezze meg újra a nemzetet. Ezt az obstruk-
ciós vitézek esetleg csakugyan megkap-
hatják.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnököl-
t s az ülés megnyitása után a megállapított
program szerint mindjárt kezdetét vette
a technikázás.

Igy jöttek obstrukciós szabadságkéré-
sek. Ma Benedek János, Pap Zoltán és Je-
szenszky Ferenc kértek szabadságot, ami
felett az obstruktorok mindjárt névszerinti
szavazást és a szavazásnak holnapra való
halasztását kérték. Ez megtörténvén, kö-
vetkeztek a névszerinti szavazások a teg-
nap szabadságkérések felett s míg ezzel el-
telt az ülés háromnegyed része, következett
egy kis véderóvita.

A mai szónok Szabó István (nagy-
atádi) gazdapárti, aki hosszan beszél min-
denféle közhangyakkal a javaslat ellen s be-
szédéből csak azt az egyet lehet mint figye-
lemre méltó passzust kiemelni, hogy arra
kérte a kormányt, oszlassa fel a Házat és
kérdézzé meg újból a nemzetet. Szabó Ist-
ván természetesen kibeszélte az ülést.

A honvédelmi miniszter királyi audienciája.

Budapest, július 25. (A „Torontál“ eredeti
távirata.) H a z a y Samu honvédelmi miniszter
tegnapi királyi audienciája ma is élénken
foglalkoztatta a politikusokat. A minisztert el
is halmozták minden oldalról kérdésekkel, amire
H a z a y Samu honvédelmi miniszter a kérde-
zősködőknek a képviselőházban ma kijelentette,
hogy a királynak az audiencián aziránt tett
előterjesztést, hogy terjesztessék ki a kétéves
szolgálat az altisztekre is. Ez irányban azon-
ban döntés még nem történt.

A repülő magyar.

Budapest, július 25. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Székely Mihály, a magyar
repülőmester, aki most valóságos repülő-ké-
jutást csinál Bécsbe, tegnap este Győrre
repült, ahol leszállt és ma reggel innen tovább
indult Bécsbe. Székely Pozsonyban megint
leszállt és délután indul tovább, úgy, hogy
este megérkezik Bécsbe.

A hőség.

Budapest, július 25. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Budapesten napról-napra
emelkedik a hőség, úgy, hogy már szinte
tűrhetetlen. A mentők többször nyújtanak
segítségét a hőségtől rosszul lett emberek-
nek. Ma délelőtt a ferencvárosi pályudva-
ron egy ember hirtelen összeesett és meg-
halt. Az orvosok megállapították, hogy az
illető hőségutát kapott és az ölte meg.

A Kowald-féle halálgyár.

Budapest, július 25. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A Kowald-féle vegytisz-
tító gyárban, amelyet a budapesti nép az
ott történő sok halálos szerencsétlenség
miatt halálgyárnak nevezett el, tegnap is-
mét nagy robbanás történt, amelynél heten
sebesültek meg súlyosan. A súlyosan sebes-
ültek közül ma éjjel a kórházban három
meghalt, kettő pedig haldoklik.

Menekülés a börtön elől a halálba.

Budapest, július 25. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Hátborzongató jelenet
folyt le ma abudapesti törvénytörvény-
szék palotájának harmadik emeletén lévő
vizsgáló birói szobában Klopfer
Miksa 28 éves szabósegéd, aki lopás miatt
le van tartóztatva, mikor a vizsgálóbíró
ma ki akarta hallgatni, kiugrott a nyitva
levő ablakon az utcára. A szerencsétlen
ember nyomban halva maradt a kövezeten.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata július 25.

Buza (júliusra)	21'36—	—
Buza (októberre)	21'86—	—
Rozs (júliusra)	17'48—	—
Rozs (októberre)	—	—
Zab (júliusra)	15'76—	—
Tengeri (júliusra)	15'04—	—
Tengeri (októberre)	14'12—	—

Sport.

× **A nagybecskereki footballisták újabb
győzelme.** Folyó hó 23-án az antalfalvai
Sportegylet“ meghívására a nagybecske-
reki „Footballclub“ Antalfalvára utazott,
hogy a törökbecsei sikeres verseny után ott
is szaporítsa győzelmei számát. A vendége-
ket kitüntető sziveséggel fogadták. Ismer-
kedés, majd a társasbéd után a sporttele-
pet tekintették meg ifjaink, ahol a közön-
ség már szép számban gyülekezett össze.
A verseny heves küzdelem után a becskere-
kiek javára dőlt el 0 : 4 eredménnyel. A
bírói tisztet Mesterovics községi jegyző töl-
tötte be. A verseny után társas vacsora volt
a Stimler-féle vendéglőben, majd kabarét
rendeztek a becskereki versenyzők tisztele-
tére. A szives, barátságos fogadtatás s a ki-
tüntető figyelem, melyben az antalfalvi
értelmiség élén Zsiros Imre főszolgabíróval
részeltette a becskerekieket, nagy hatást
tett ifjainkra, kik is az agasztus hóban
Nagybecskereken rendezendő revanche
mérkőzésen ezt, ha csekély mértékben is,
viszonozni szeretnék. Tekintetbe véve azt,
hogy ifjaink anyagiaknak hiányában és min-
den támogatás nélkül ilyen szép eredmé-
nyeket értek el — már most felhívjuk a kö-
zönség és sportegyesületek figyelmét a
revanchera — annál is inkább, mert egész
megyében talán Becskerek közönsége az,
mely minden részvét és támogatás nélkül
nézi ifjaink nehéz küzdelemét.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget
a szerkesztőség.

Minden külön értesítés helyett:

Gruby Dávid La'Fleur Gizike
jegyesek.

Écska. Buziásfürdő.

751-11

Vonatok érkezése és indulása Nagybecs- kerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1911. évi május hó 1-ső napjától.

ERKEZIK.	óra perc
Nagybecskereki pályaudvarra.	
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt	9:28
Pancsováról délután	5:15
Budapest—Szegedről reggel	6:22
Budapest—Szegedről délután	5:04
Szegedről délelőtt	9:25
Budapest—Nagykikindáról este	9:45
Szécsányból este	6:40
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Zomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8:15
Módosról reggel	11:29
Pancsováról reggel	8:27
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8:23
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Szécsányból este	6:29
INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	
Pancsovára délelőtt	8:10
Pancsovára este	7:15
Szeged—Budapestre délelőtt	10:08
Szeged—Budapestre este	7:21
Szegedre délután	1:12
Nagykikinda—Budapestre reggel	5:10
Zombolya—Temesvár—Versecre délután	4:15
Temesvár—Versec—Antalfalva—Pancsova— Alibunára reggel	3:33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25
Módosra délelőtt	11:00
Szécsányra reggel	6:31
Temesvár—módosi vonalon.	
Módosról—Temesvárra délután	2:10
Temesvárról—Módosig délelőtt	11:00
Módos—zombolyai vonalon.	
Módosról—Zombolyára délután	1:40
Zombolyáról—Módosra délután	5:30
Szécsány—verseci vonalon.	
Szécsányról—Verseczre minden csütörtök és vasárnapon reggel	5:30

Temesmiklós község előljáróságától.

Pályázati hirdetés.

A temesmiklói jegyzőségél megüresedett adónyilvántartói állásra pályázatot hirdetek. Az állás f. évi augusztus hó 1-ével elfogalandó.

Javadalom: évi 960 kor. fizetés, 4 köbméter tüzifa és az adóügyekhez tartozó összes mellékjövödelmek.

A román nyelv szóbeli bírása okvetlen szükséges.

Temesmiklós, 1911. évi július hó 22.

747x1.1

Leidecker Károly, jegyző.

Használatlan, modern világos-szürke

konyha-butor azonnal eladó

elköltözés miatt.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Alsóelemér község előljáróságától.

1908-1911. sz.

746-31

Árverési hirdetés.

Alsóelemér község tulajdonát képező nagyvendéglő és mészárszék a hozzátartozó melléképületekkel külön-külön 1911. évi október hó 1-én kezdődő 3 évi időtartamra Alsóelemér község-házánál 1911. évi augusztus hó 20-án délután 2 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen hasznbérbe adatnak.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alsóelemér, 1911. évi július hó 21.

Muszár János, jegyző. Giljum, h. bíró.

Fűtő

110 korona

havi fizetéssel

azonnali belépésre

kerestetik

Városi villamműnél

(760-31)

Szerszám olaj

literje 48 fillér, 5 kilós bádogganna 4 korona bérmentve.

Szerszám kenőcs,

fekete és sárga kilója 60 fillér, 5 kilós bádogdoboz 4.50 kor. bérmentve.

Keserűsö kilója 20 fill., postacsomag 2.50

Ricinusolaj lit 1.80 kor., postakanna 7.50

Creolin literje 60 fill., „ 5-

Carbolineum lit. 24 „ „ 3.50

Naphtalin kilója 60 „ „ 3.50

Kék vitriol kilója . . . . . -68

Vaselin kilója 60 fillér, 1 és 2 korona.

Nyeressósav, szalamiakszesz s egyéb gazdaságoknál szükségelt droguák jutányosan.

Kovács Sándor drogériája

Nagybecskereken.

Telefon 43.

Telefon 43

522/6 12.7

Hirdetmény.

Alulírott, mint Szász Mihály melencei lakos jogi képviselője közhírré teszem, hogy nevezettnek Melencén 1180. számú házában 1911. évi július hó 31-én d. e. fél 12 órakor

100 mm. égetett mész

fog a K. T. 347. §-a értelmében nyilvános árverés útján egytömegben eladatni.

Vevő tartozik a vételárat és vételi illetéket azonnal készpénzben kifizetni, az árut a raktárból azonnal kirakni és elszállítani. Az árunak sem mennyiségeért, sem minőségeért eladó szavatosságot nem vállal. Árverésig az áru a helyszínén megtekinthető.

Nagybecskerek, 1911. évi július 25.

749-1.1

Dr. Borsodi Lajos, ügyvéd.

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szőlőt esetleg két parcellában is eladják. —

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

472-x 25

Hirdetéseket

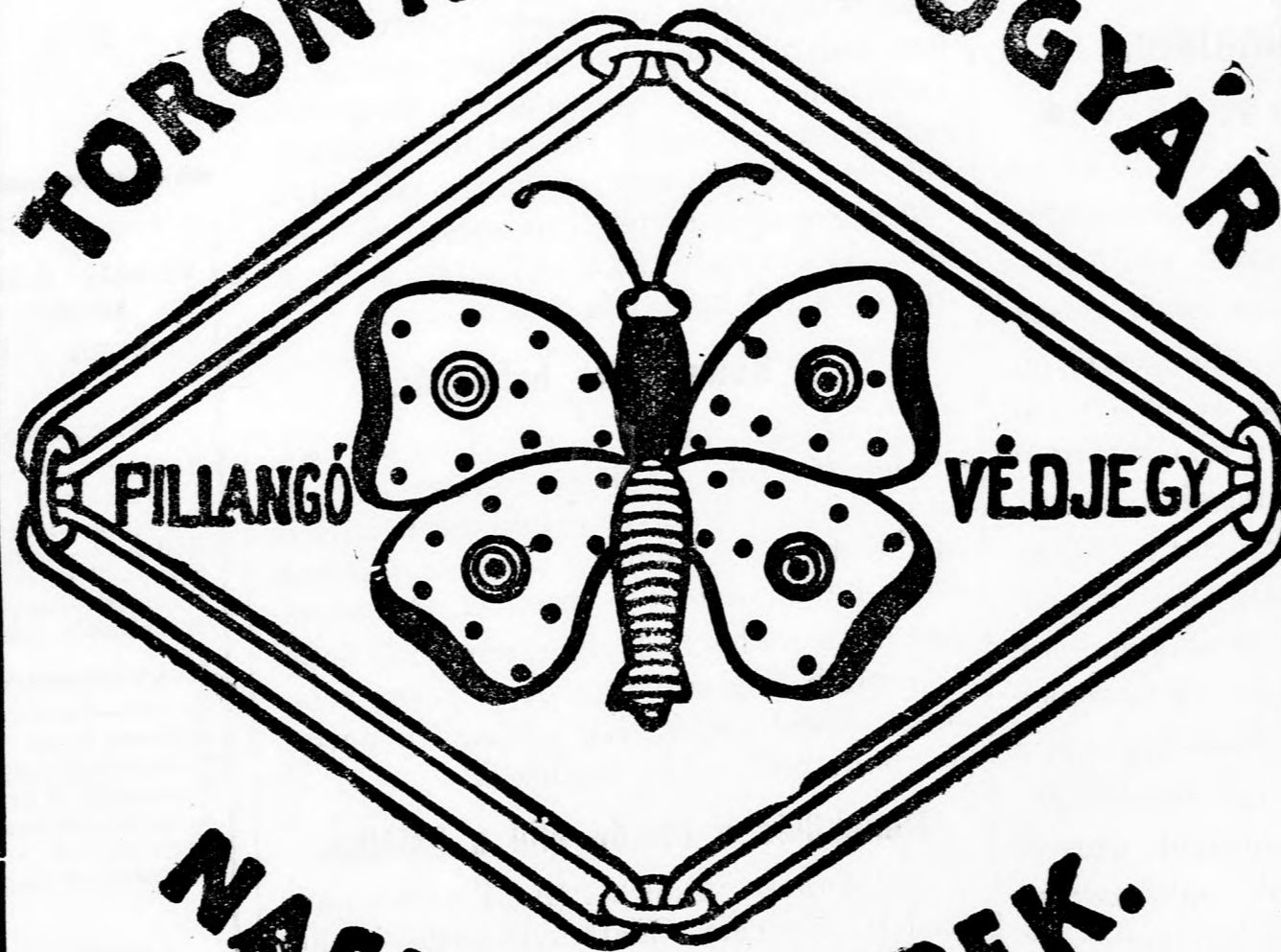
jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

465-x.32

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

Torontáli cipőkben nagy választék.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**

divat-, rövid-, játék- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Labdák, parfümök, harisnyák, ingek, női ruhadiszek, ibolyák és más kalapvirágok, kötött átmeneti kabátok leánykáknak és felnőtteknek.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzük. Meg nem felelő áruk szívesen visszavéteknék.

Külön cipőosztály:

- || Női R chevro félcipő . . . . . K. 6.70
- || Női R chevro magas tűzős . . . . . K. 7.80
- || Férfi erős strapa cipő . . . . . K. 7.50
- || Férfi R chevro és R box magas . . . . . K. 9.-
- || Tornacipők fluknak . . . . . K. 3.-

Barna cipőkben szép választék.

|| Telefon 201.

Telefon 201.